

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ФАКУЛЬТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ
ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Соціально-економічні основи охорони праці»

цикл професійної (вибіркової) підготовки

за освітньою (освітньо-професійною, освітньо-науковою) програмою
«Охорона праці»

підготовки бакалаврів

у галузі знань 26 «Цивільна безпека»

за спеціальністю 263 «Цивільна безпека»

Рекомендовано кафедрою УОДСЦЗ

на 2021 – 2022 навчальний рік.

Протокол від «25» серпня 2021 року № 1

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни
«Соціально-економічні основи охорони праці»

2021 рік

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни.

Знання отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Соціально-економічні основи охорони праці» спрямовані на формування здатності вирішення проблем і завдань з соціально - економічних питань поліпшення умов праці, підвищення її безпеки, зниження виробничого травматизму і захворюваності. Набуття практичних вмінь і навичок по соціальній та економічній оцінці заходів та засобів охорони праці з урахуванням умов господарювання у ринковій економіці.

Даний курс передбачає розвиток у здобувачів вищої освіти логічного мислення, уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки дисципліни із повсякденним життям; усвідомлення функцій держави, форм реалізації цих функцій, правових основ цивільного захисту, охорони праці; дотримання основних принципів здійснення цивільного захисту та державної політики з питань охорони праці.

Навчання з дисципліни «Соціально-економічні основи охорони праці» розпочинається майже в середині освітнього процесу, тому її теоретичні положення виступають певним підґрунтям для ефективного засвоєння здобувачами вищої освіти дисциплін циклу професійної підготовки.

Інформація про науково-педагогічного працівника

Загальна інформація	Карпеко Надія Миколаївна, старший викладач кафедри управління та організації діяльності у сфері цивільного захисту факультету цивільного захисту, кандидат наук з державного управління.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Баварська, 7, кабінет викладача кафедри.
E-mail	karpeko@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси	- Організаційно-економічні механізми державного регулювання розвитку загальної середньої освіти в Україні. - Формування сучасних стандартів освіти у сфері цивільного захисту
Професійні здібності	- професійні знання і значний досвід теоретико-методологічних питань управлінської діяльності;

	- значний досвід проведення навчальних занять у вищій школі із застосуванням творчих форм роботи
--	--

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щопонеділка з 16.00 до 17.00 в кабінеті № 901. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем

Мета вивчення дисципліни: підготовка здобувачів вищої освіти, здатних застосовувати на практиці системи теоретичних і прикладних знань з соціально-економічних основ охорони праці, визначених відповідними законодавчими та нормативними актами, спрямованими на збереження життя здоров'я і працездатності людини в процесі її трудової діяльності.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	очна (денна)
Статус дисципліни (<i>обов'язкова загальна або обов'язкова професійна або вибіркова</i>)	вибіркова
Рік підготовки	3-й
Семестр	5-й
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	3
- кількість модулів	2
- загальна кількість годин	90 год.
Розподіл часу за навчальним планом:	
- лекції (годин)	20 год.
- практичні заняття (годин)	12 год.
- семінарські заняття (годин)	12 год.
- лабораторні заняття (годин)	-
- курсовий проект (робота) (годин)	-
- інші види занять (годин)	-

- самостійна робота (годин)	46 год.
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)	
- підсумковий контроль (диференційний залік, екзамен)	Диф. залік

Передумови для вивчення дисципліни

Пререквізити: вища математика, культура безпеки.

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої програми «Цивільний захист», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Дисциплінарні результати навчання	аббревіатура
Аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності, знати нормативноправові засади забезпечення цивільного захисту, охорони праці, питання нормативного регулювання забезпечення заходів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій	ПРН03.
застосовувати отримані знання для визначення ефективності заходів, що поліпшують умови праці та підвищують її безпеку	ПРН04.

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Очікувані компетентності з дисципліни	аббревіатура
здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;	K06.
здатність працювати як в команді, так і автономно.	K08.
здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні	K01.

Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. Соціальні основи охорони праці.

Тема 1.1. Захист працівника та його права на безпечну працю - ключова функція охорони праці.

Предмет і об'єкт вивчення дисципліни. Основні завдання та методологічна основа дисципліни. Охорона праці – важливий напрямок соціальної політики країни. Державна політика в галузі охорони праці. Гарантії захисту прав працівників на охорону праці. Система законодавчих актів з охорони праці. Відповідальність за порушення законодавчих та інших нормативних актів з питань охорони праці. Охорона праці на різних етапах європейської інтеграції.

Тема 1.2. Соціальні категорії сучасного суспільства, їхній зв'язок з працею та безпекою праці.

Соціальні категорії сучасного суспільства. Соціальні права та держава. Соціальні та глобальні проблеми сучасного суспільства. Етапи становлення соціального захисту. Конвенції МОП і законодавство України у сфері соціального захисту. Основні напрямки реалізації соціальної політики в Україні. Соціальне значення охорони праці. Професійні спілки, як суспільне явище.

Тема 1.3. Проблеми добробуту та демографії, роль охорони праці у вирішенні цих проблем.

Трудові ресурси, їх характеристика. Головні чинники, що впливають на розвиток трудового потенціалу – міграція, демографічна криза, стан здоров'я населення, рівень безпеки праці, екологічна небезпека. Прогнозування трудових ресурсів. Основні категорії та показники рівня життя населення. Оцінка матеріального добробуту населення регіонів України. Оцінка демографічного розвитку регіонів України. Основні принципи гідної праці на національному, галузевому, регіональному та виробничому рівнях. Людський фактор – ключовий фактор безпеки праці.

Тема 1.4. Ефективність праці. Роль охорони праці у зростанні продуктивності праці.

Продуктивність праці - як оцінка результативності трудової діяльності. Показники і методи вимірювання продуктивності праці. Організаційно-економічні фактори підвищення продуктивності праці. Класифікація факторів продуктивності праці. Основні резерви зростання продуктивності праці. Роль охорони праці у зростанні продуктивності праці. Економічна складова атестації робочого місця.

МОДУЛЬ 2. Економічні основи охорони праці.

Тема 2.1. Економічне значення та економічні проблеми охорони праці.

Економічне значення охорони праці в ринковій системі господарювання. Вартість робочої сили. Основні проблеми охорони праці: оцінка витрат на охорону праці, визначення витрат на попередження нещасних випадків та професійних захворювань, стимулювання та фінансування охорони праці. Сутність економічних методів управління охороною праці. Шляхи реалізації економічних методів управління охороною праці.

Тема 2.2. Стимулювання охорони праці та заохочення працівників до створення безпечних і здорових умов праці.

Політика доходів як аспект соціально-економічної політики держави. Державне регулювання доходів населення. Заробітна плата в ринковій економіці: сутність і функції. Теоретичні основи організації оплати праці в виробничій і невиробничій сфері. Тарифна система оплати праці. Нормування праці та його роль у визначенні заробітної плати. Правова основа стимулювання заходів щодо охорони праці. Мотивація безпеки праці. Дисциплінарна, адміністративна, матеріальна, кримінальна відповідальність за порушення законодавства про охорону праці. Витрати на забезпечення функціонування системи управління охороною праці. Витрати на організацію, проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій.

Тема 2.3. Оцінка витрат на охорону праці.

Види втрат на охорону праці: прямі та непрямі; доцільні, недоцільні та частково доцільні. Капітальні вкладення та експлуатаційні витрати на здійснення заходів щодо вдосконалення умов і охорони праці. Витрати на охорону праці, що фінансується роботодавцем. Витрати на забезпечення функціонування системи управління охороною праці. Витрати на організацію, проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій.

Тема 2.4. Визначення ефективності заходів і засобів профілактики виробничого травматизму і професійної захворюваності.

Актуальність визначення ефективності заходів і засобів профілактики виробничого травматизму і професійної захворюваності. Економічні наслідки непрацевдатності: загальнодержавні витрати, втрати і збитки підприємства. Визначення збитку, заподіяного профзахворюваннями. Методика розрахунку економії за показниками, що базуються на зіставленні зміни основних соціально-економічних результатів від поліпшення умов та безпеки праці. Економічний метод аналізу травматизму.

Тема 2.5. Загальна оцінка соціальної та соціально-економічної ефективності охорони праці.

Економічна ефективність заходів по підвищенню виробничої безпеки. Показники економічної ефективності заходів по охороні праці. Методичні підходи до економічної оцінки заходів щодо охорони праці: аналіз витрат та доходів (АВД), аналіз ефективності витрат (АЕВ), аналіз витрат через захворюваність (АВЗ). Методика розрахунку економічної ефективності заходів по підвищенню виробничої безпеки.

Тема 2.6. Фінансування охорони праці. Фонди охорони праці та фонди соціального страхування.

Основи фінансування системи охорони праці. Принципи фінансування заходів щодо поліпшення умов праці. Фонд охорони праці на підприємстві та його фінансування. Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань. Класифікація підприємств за класами страхових внесків. Страхові тарифи на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання. Джерела фінансування регіональних, галузевих фондів охорони праці. Фінансування науково-технічних робіт у галузі охорони.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів і тем	Очна (денна) форма					
	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські) заняття	лабораторні заняття (інші види занять)	самостійна робота	модульна контрольна робота	
5- й семестр						
Модуль 1. Соціальні основи охорони праці.						
Тема 1.1. Захист працівника та його права на безпечну працю - ключова функція охорони праці.	8 год.	2 год.	2 год.	-	4 год.	-
Тема 1.2. Соціальні категорії сучасного суспільства, їхній зв'язок з працею та безпекою праці.	8 год.	2 год.	2 год.	-	4 год.	-
Тема 1.3. Проблеми добробуту та демографії, роль охорони праці у вирішенні цих проблем.	9 год.	2 год.	2 год.	-	5 год.	-

Тема Ефективність праці. Роль охорони праці у зростанні продуктивності праці.	1.4. 11 год.	2 год.	2 год.	-	5 год.	2 год.
Разом за модулем 1	36 год.	8 год.	8 год.	-	18 год.	2 год.

Теми семінарських занять (у разі потреби)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Охорона праці – важливий напрямок соціальної політики країни.	2 год.
2.	Моделі соціального захисту в державах ЄС та інших державах.	2 год.
3.	Людський фактор – ключовий фактор безпеки праці	2 год.
4.	Основні проблеми охорони праці: оцінка витрат на охорону праці, визначення витрат на попередження нещасних випадків та професійних захворювань, стимулювання та фінансування охорони праці	2 год.
5.	Політика доходів як аспект соціально-економічної політики держави.	2 год.
	Разом	10 год.

Теми практичних занять (у разі потреби)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Показники і методи вимірювання продуктивності праці.	2 год.
2.	Види втрат на охорону праці: прямі та непрямі; доцільні, недоцільні та частково доцільні.	2 год.
3.	Економічні наслідки непрацевдатності: загальнодержавні витрати, втрати і збитки підприємства. Визначення збитку, заподіяного профзахворюваннями.	2 год.
4.	Економічна ефективність заходів по підвищенню виробничої безпеки. Показники економічної ефективності заходів по охороні праці.	2 год.

5.	Страхові тарифи на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання.	2 год.
	Разом	10 год.

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань (за наявності)

1. Моделі соціального захисту в державах ЄС та інших державах.
2. Демографічна проблема сучасного суспільства. Оцінка стану та охорони здоров'я населення регіонів.
3. Організаційно-економічні фактори підвищення продуктивності праці.
4. Основні проблеми охорони праці: оцінка витрат на охорону праці, визначення витрат на попередження нещасних випадків та професійних захворювань, стимулювання та фінансування охорони праці.
5. Методи та види засобів стимулювання охорони праці на підприємстві.
6. Витрати на організацію, проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій.
7. Методика розрахунку економії за показниками, що базуються на зіставленні зміни основних соціально-економічних результатів від поліпшення умов та безпеки праці.
8. Страхові тарифи на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: диф.залік.

Оцінювання рівня освітніх досягнень здобувачів за освітніми компонентами, здійснюється за 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України з переведенням в оцінку за рейтинговою шкалою - ЄКТС та в 4-бальну шкалу.

Таблиця відповідності результатів оцінювання знань з навчальної дисципліни за різними шкалами

За 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України	За рейтинговою шкалою (ЄКТС)	За 4-бальною шкалою
90–100	A	відмінно

80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	незадовільно
0–34	F	

Критерії оцінювання

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться у формі індивідуальне опитування, виконання письмових завдань, практичних ситуацій, контрольної роботи.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену, диференційного заліку (заліку), курсового проєкту (роботи).

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Види навчальних занять	Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять
I. Поточний контроль			
Модуль 1	лекції	8	0
	семінарські заняття	4	3
	практичні заняття	8	3
	за результатами виконання контрольних (модульних) робіт (модульний контроль)*	2	5
Разом за модуль 1			46

Модуль 2	лекції	10	0	0
	семінарські заняття	6	3	18
	практичні заняття	6	3	18
	за результатами виконання контрольних (модульних) робіт (модульний контроль)*	2	5	10
Разом за модуль 2				46
Разом за поточний контроль				92
II. Індивідуальні завдання (науково-дослідне)				8
III. Підсумковий контроль (Диф. залік)*				-
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи				100

Поточний контроль.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному та семінарському занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) та набутих навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 5 балів):

3 бали – обидва питання розкриті в повному обсязі, відповідь вірна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни. Граматично і стилістично без помилок оформлений звіт;

2 бали – розкрито одне питання в повному обсязі, а друге питання розкрито частково, у звіті допущені значні граматичні чи стилістичні помилки.

1 бал – обидва питання розкриті частково, у звіті допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки.

0 балів – завдання не виконане. Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, акуратність оформлення письмової роботи, самостійність виконання.

Модульний контроль.

Критерії оцінювання знань здобувачів під час виконання модульних контрольних робіт (оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів) :

10 балів – вірно розв’язані всі дві задачі з дотриманням всіх вимог до виконання;

8-9 балів – вірно розв’язані всі дві задачі, але недостатнє обґрунтування відповіді, допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;

5-7 балів – розв’язані півтори задачі;

1-4 бали – розв’язана одна задача;

0 балів – відповідь відсутня.

Модульна контрольна робота є складовою поточного контролю і здійснюється через проведення аудиторної письмової роботи під час проведення останнього практичного заняття в межах окремого залікового модуля.

Модуль 1.

Перелік питань для підготовки до модульного контролю № 1:

1. Розкрити роль охорони праці як важливий напрямок соціальної політики країни.
2. Гарантії держави працездатним громадянам.
3. Охарактеризувати витрати на заходи з охорони праці.
4. Визначити основні положення охорони праці неповнолітніх та інвалідів.
5. Що включається до витрат підприємства на соціальне забезпечення працівників.
6. Охарактеризувати основні напрямки реалізації соціальної політики країни.
7. Охарактеризувати основні напрямки збереження та розвитку трудового потенціалу країни.
8. Визначити основні резерви зростання продуктивності праці.
9. Надати соціально-економічну характеристику трудових ресурсів.
10. Охарактеризувати основні принципи державної політики в галузі охорони праці.
11. Визначте капітальні вкладення щодо організації та покращення умов та охорони праці на підприємстві.
12. Визначте витрати на заходи щодо поліпшення умов і охорону праці.
13. Визначити економічне значення охорони праці.
14. Охарактеризуйте загальну структуру економії підприємства від поліпшення умов та безпеки праці.
15. Охарактеризуйте роль охорони праці у зростанні ефективності праці на підприємстві.

Перелік питань для підготовки до модульного контролю № 2:

1. Назвіть пільги та компенсації за працю у важких та шкідливих умовах.
2. Визначте та охарактеризуйте витрати на забезпечення відпочинку працівників.
3. Охарактеризувати головні напрямки роботи щодо збереження трудових ресурсів і підвищення професійної активності працюючих.
4. Розкрити сутність економічних збитків, завданих порушенням вимог з охорони праці.
5. Надати характеристику основним положенням соціальної ефективності суспільного виробництва.
6. Які надаються працівникам пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці.
7. Охарактеризувати економічне значення та економічні проблеми охорони праці.
8. Охарактеризувати основні напрямки збереження трудових ресурсів.
9. Показники ефективності заходів щодо поліпшення умов і охорони праці
10. В чому полягає суть конституційного права громадян на охорону власного життя і здоров'я в процесі трудової діяльності.
11. Розкрити головні принципи державної політики в галузі охорони праці.
12. Охарактеризувати основні напрямки зростання якості та продуктивності праці.
13. Охарактеризувати витрати на відшкодування збитків, що виникли при порушенні умов праці.
14. Охарактеризувати витрати на відшкодування збитків, що нанесені робітникам виробничою травмою.
15. Визначте умови та порядок забезпечення працівників спецодягом та іншими засобами індивідуального захисту, миючими та знешкоджуючими засобами.
16. Визначте та охарактеризуйте витрати на забезпечення оптимальних режимів праці.
17. Як здійснюється мотивація та стимулювання роботи з охорони праці на підприємстві?
18. Охарактеризувати витрати на відшкодування збитків, що нанесені робітнику виробничою травмою.

Індивідуальні завдання.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань(оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів).

8 балів – самостійна робота здобувачем виконана в повному обсязі;

7 балів – обсяг виконаних завдань становить від 80% до 89% від загального обсягу;

6 балів – здобувач виконав лише від 70% до 79% від загального обсягу;

5 балів – обсяг виконаної роботи становить від 50% до 69% від загального обсягу; 4 бали – виконана частина роботи складає від 40% до 49% від загального обсягу; 3 бали – складає від 20% до 39% від загального обсягу;

2 бали – обсяг виконаних завдань складає від 10% до 19% від загального обсягу; 1 бал – в цілому обсяг виконаних завдань складає менше 10% від загального обсягу;

0 балів – завдання передбачене на індивідуальну самостійну роботу здобувачем не виконане.

Викладачем оцінюється понятійний рівень здобувача, логічність та послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння встановлювати міжпредметні та внутрішньопредметні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, відсоток унікальності та запозичення текстового документу (плагіат), уміння публічно чи письмово представити 15 звітний матеріал.

Підсумковий контроль.

Критерії оцінювання знань здобувачів на диференційованого заліку оцінюється по поточному контролю.

Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.

2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються).

3. З навчальною метою під час заняття мобільними пристроями дозволяється користуватися тільки з дозволу викладача.

4. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

5. При виконанні індивідуальної самостійної роботи до захисту

допускаються реферати, які містять не менше 60 % оригінального тексту при перевірці на плагіат, есе – 70 %.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Карпеко Н. М. Державні засади впровадження нових форм навчання в системі української освіти./ Н.М. Карпеко /Дистанційне навчання – старт із сьогодення в майбутнє : збірник науково-методичних праць II всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 19 травня 2016 р., Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 255 с.

2. Карпеко Н.М. Міжнародний досвід державного управління системою підготовки фіхівців сфери цивільного захисту. / Н.М. Карпеко/ Збірник матеріалів круглого столу «Формування дієвих механізмів державного управління з забезпечення державної безпеки» , 2021 р. – 293 с.

3. Діяльність міжнародної організації праці : Курс лекцій / С.В. Белан, Ю.Д. Древаль, О.М. Бухман та ін. – Х. : НУЦЗУ, 2013 . – 161 с. (бібліотека НУЦЗУ)

4. Жидецький, В.Ц. Основи охорони праці : Підручник / В.Ц. Жидецький . – 5-те вид., доп. і перероб. – К. : Знання, 2014 . – 373 с. (бібліотека НУЦЗУ)

5. Коновалова, О.В. Охорона праці в галузі. Практикум : Навч. посіб. / О.В. Коновалова . – К. : Центр учбової літератури, 2015 . – 98 с. (бібліотека НУЦЗУ)

6. Лобойченко, В.М. Державне управління охороною праці та техногенною безпекою : Курс лекцій / Уклад. В.М. Лобойченко, С.В. Белан, В.М. Стрілець . – Х. : НУЦЗУ, 2012 . – 210 с. (бібліотека НУЦЗУ)

7. Малько, О.Д. Розслідування, облік та аналіз нещасних випадків на виробництві : Для підготовки здобувачів вищої освіти, які навчаються на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» (освітньою програмою – «Охорона праці») : курс лекцій / О.Д. Малько, Н.В. Дейнеко . – Х : НУЦЗУ, 2019 . – 93 с. (бібліотека НУЦЗУ)

8. Островерх, О.О. Правові основи працезахоронної політики та охорони праці : Конспект лекцій / О.О. Островерх, Т.М. Ковалевська, Т.О. Луценко . – Х. : НУЦЗУ, 2013 . – 152 с. (бібліотека НУЦЗУ)

9. Охорона праці в галузі : Навч. посіб. / П.С. Атаманчук, В.В. Мендерецький, О.П. Панчук, Р.М. Білик . – К. : Центр учбової літератури, 2017 . – 322 с. (бібліотека НУЦЗУ)

10. Управління охороною праці: Навч. посібник. / Ткачук К.Н., Мольчак Я.О., Каштанов С.Ф., Полукаров О.І., Ткачук К.К., Полукаров Ю.О., Стасюк В.М. - Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2011. – 288 с.

11. Райко В.Ф. , Семенов Є.О. , Янчик О.Г. , Ільїнська О.І. Практикум «Управління і соціально-економічні основи охорони праці» для студентів

освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр напрям підготовки 263 «Цивільна безпека»: Навчальний посібник. – НТУ «ХПІ»; Харків: Планета-Принт, 2019. – 240 с.

12. Розробка електронного навігатора прийняття управлінських рішень щодо заходів охорони праці та профілактики професійних захворювань : звіт про НДР (заключ.) / ДСНС, кер.: В.А. Андронов, . – Х., 2012 . – 91 с.

13. Управління та нагляд у галузі охорони праці : курс лекцій / Б.М. Цимбал, С.Р. Артем'єв, О.Д. Малько, О.П. Шароватова . – Х : НУЦЗУ, 2019 . – 341 с. (бібліотека НУЦЗУ)

14 . Чабан В.Й., Засанська С.В. Соціально-економічні основи охорони праці : навч. посіб. / В. Й. Чабан, С. В. Засанська; за ред. В. Й. Чабана. – Рівне : НУВГП, 2012. – 224 с

Розробник:

старший викладач кафедри управління

та організації діяльності у сфері цивільного

захисту, кандидат наук з державного управління

Надія КАРПЕКО